

PRZEPOMNIEĆ (93) *vb pf*

przepomnieć (18), **przepomnić** (1) *RejKup* [oboczności dotyczą tylko form inf].

Pierwsze e jasne; -po- (12), *-pó-* (3); *-pó-* *OrzQuin, PudłFr*; *-po-* : *-pó-* *Oczko* (1:1); *w inf -eć* (4) *Mącz, KochJez, OrzJan, SarnStat, -eć* (1) *KochPs*.

inf *przepomnieć* (18), *przepomnić* (1). ◇ *fut 1 sg* *przepomnię* (11). ◇ *2 sg* *przepomniesz* (2). ◇ *3 sg* *przepomni* (5). ◇ *1 pl* *przepomni(e)my* (1) *LubPs*, *przepomnimy* (1) *MycPrz*. ◇ *3 pl* *przepomnią* (1). ◇ *praet 1 sg m* *przepomniąłem, -em, -m* *przepomniął* (8). ◇ *2 sg m -ś* *przepomniął* (5). ◇ *3 sg m* *przepomniął* (9). ◇ [1 *pl m pers* *jestesmy* *przepomnieli*.] ◇ *3 pl m pers* *przepomnieli* (4). ◇ *plusq 1 sg m -m* *był* *przepomniął* (1). ◇ *3 sg m* *był* *przepomniął* (1). ◇ *1 pl m pers -m* *byli* *przepomnieli* (1). ◇ *imp 2 sg* *przepomni* (3). ◇ *con 1 sg m* *bych* *przepomniął* (1) *LubPs*, *bym* *przepomniął* (1) *ActReg*. ◇ *2 sg m* *byś* *przepomniął* (2). ◇ *3 sg m* *przepomniąłby, by* *przepomniął* (2). ◇ [impers *con* *by* *przepomni(a)no*.] ◇ *part praet act* *przepomniąwszy* (15); *-ąwszy* (6) *BielKron, BudNT, Oczko, PudłFr, KochWr, GosłCast, -awszy* (2) *RejPos, też RejPs, -(a)wszy* (7).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

Zapomnieć; oblivisci Vulg, PolAnt, Modrz; oblivioni tradere Mącz (93) : LubPs Y2v marg; Oblivioni tradere, Zápamiętać/ przepomnieć. Mącz 256d.

przepomnieć kogo, czego [w tym: po przeczeniu (11)] (24): nieraczyłz miły panie taką proftotą powlozczyc ferc naffych aby przepomniawłły tak wielkiego dobrodzieystwa twego mieli sie odwracac od wielmożney chwaly twoiey *RejPs* 218v, 37v; Aczem mu ia niemało yfcie w tym przewinił Izem go był przepomniął barzom zle vczynił *RejJóz* K6v; Y iakoż bych ia musiał być też tey niecznoty Bych miał kiedy przepomnieć tey pańskiey dobroty *RejJóz* L2, K6v; Nie przepomnieć ia ná wieki twych spráwiedliwósci/ Gdyż mie w nich záchowác raczyłz s twey Boskiey możności *LubPs* bb3, bb3; Pámiełhay á ftrzeż byś tego [wygládenia imienia Ameleka spod nieba] nieprzepomniął [Cave ne obliviscavis]. *Leop Deut* 25/19; wftążyłem sie do miłey oyczyzny/ ktoreiem nie mogł nigdy przepomnieć przez wśzytkę fiedm lat pielgrzymftwá moiego. *BielKron* 460v; *RejPos* 114v; *MycPrz* I Bv; *KochPs* 201; Widźimi fię/ iefli dobrze pámiętam/ izem przednieyfczych wywodow/ X(iędza) K(anonika) nie przepomniął *NiemObr* 30; ZAlécał fye Gość ieden cícho gośpodyniéy/ [...] Wnet mężá przepómniawłzy fwégo podla siebie/ Odpowiedziáá głósem: [...] *PudłFr* 28; *ArtKanc* 10v; *ActReg* 169; Láłki twey nigdy/ nie przepomnię Boże. *GrabowSet* R4; Małżze iuz wśzytko w kupie/ czyś przepomniął czego? *WyprPl* B2; [Kaz 66; Niegardźże/ Bráćie miły/ tym; co dla ciebie/ abyś nigdy Męki Pána twego nieprzepomniął *HerbOdpow* li4]. Cf *Ze zdaniem, Zwrot*.

przepomnieć co (1): A fwe wyftempky wyznáwai A yefli zesczo przepomniął Bendzefs Czártá Pjłłárzá miał *RejKup* y5.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tego (4); iż, że (3), zaimek względny (3), zaimek pytajny (2)] (8): Y rzekł sam ku sobie ná ony ktore przełóżył ná ziemi/ álboć ci nic niewiedzą obogu álboć przepomnieli/ iż iem to nieprzyfluffe/ áby [...] *RejPs* 79v; [Pan Bóg] Nie przepomniął iák ftworzenia záwždy był przychylnym. *MrowPieś* A4; A wflákoż zás bárzo prętko przepomnyeli tego/ Co Pan nád nimi okazał w spráwach Boftwá fwego *LubPs* Y2v; *BudNT przedm* b8; *NiemObr* 74; *ArtKanc* N11v; tego przepomniawszy ze Korona zapieczeniemi y Kluczami [...] *Senatorow* według

Constitutiey miała bydż chowana *ActReg* 40; *OrzJan* 39; [Lecz tego Farnouius przepomniał/ że ná on čás Piotr ielzcze priwat był. *BudArt* B5, Q3v].

W przeciwstawieniu: »przepomnieć ... wspomnieć« (1): Niéchay mi ięzyk vřchnie/ kiedy cię przepomnię/ Kiedy cię ná początku weřela niewřpomnię. *KochPs* 201.

Zwrot: »przepomnieć wszytkiego (a. wszego)« [szyk zmienny] (3): Iuż więcz wřzytkiego przepomnię Czo lie pirwey działo o mnie *RejJóz* A5v, K7; Lecz oni wřzego tego przepomniawřzy/ wiele do ř. piřmá nákládli/ á indzie po wyrzucáli/ indzie lepak po odmieniáli. *BudNT przedm* b8.

Szereg: »zapomnieć a przepomnieć« (1): Zařz kiedy mátká zápomni/ á řwych dźiateczek przepomni/ áby řię im nie zlitowála? *ArtKanc* K10v.

a. *Opuřcić, pominać, nie uwzględnić [w tym: z przeczeniem (15)] (23) :*

przepomnieć kogo, czego (4): będzie tám Zacnych ludzi wielki ziazd: ia téz tám iádę/ y was téz tám nie przepómnię. *OrzQuin* Aa5v; Rzepy téz nie przepomnieć. A tego wřzytkiego zář nářadźić ná nařienie ku řwey potrzebie. *GostGosp* 122; Iák pánná w czyřtyřm widźi źwierćiedle řwé řkázy/ Tak on téz nieprzepomni y namnieyřzýy zmázy. *GostCast* 33. *Cf* *przepomnieć kogo czym*.

przepomnieć kogo czym (1): Nie przepomniał řwym dářem řtađlá z trořkánego/ Dał im z řářki řynaczká oczekawánego. *SkorWinsz* A2.

a. *W tekřcie: nie wspomnieć, nie wymienić (19) :*

przepomnieć kogo, czego [w tym: po przeczeniu (12)] (17): Mow ty przetřię [...] ktorzy téz řwieczy. Za zdrowyać tu pomagaly [...] (–) Radem themu zes nieraczyl Swietych przepomnicz *RejKup* i4v; *KromRozm III* N7v, O8v; A onych iakobyřmy tu przepomnieć mieli? Ktorzi ani řieć za řtoł zpodeyrzanym chćieli. *KochSat* B2; *SarnUzn* D4v; Nie przepomnię téz tu owego ćwiczenia ktore v dworu nie do końca ielzcze zářářło *GórnDworz* E3; *BielSat* H; A Gdym to do was/ o řadźiech/ o obronie/ y o řkárbie Rzeczyřpóřpolitey piřał/ niemogłem téz przepomnieć drugich częřci Rzeczyřpóřpolitey/ o ktorey niedawno wydałem troie księgi *ModrzBaz* 140; Co w prawdźie ácz nie zawřdy źwierzchu tego widźieć/ áby wody ćiepliczné wřzędy ćieřło ćiekły/ y iedno to Neápolřkié/ Padewřkié/ [...] w Iáchemřtale w Czechách/ w Herřperku w řłářku/ owych nieprzepómniawřzy w Węgrzéch/ co ié od goráć zbyřniego Purgatorium/ á iákoby czyřcem zowiá *Oczko* 10v; *SkarŻyw* 575; *KochJez* B3v; Niehcę przepomnieć y owego fortyłu/ ktorego ná Seymie vřywiáią zbrodniowie *in criminali* áłleguiác chorobę. *GórnRozm* H4, I; *ActReg* 185; *WujNT* 187; Tego tu w niedořtátku y w dořtátku wřpomnię/ Zá czym téz y řámeřo řiebie nie przepomnię. *CzahTr* B4, G2v; [*ListyPol* II 1550/448; *BogowieFařsz* 186].

przepomnieć co (2): *OrzJan* 26; Mořty y przeiázy dobre, przez wody, rzéki, ná tym mieyřcu może przepomnieć. *SarnStat* 684.

W przeciwstawieniu: »przepomnieć ... wspomnieć« (1): Nieprzepomnię Zborowřkich/ wřpomnię Iłowřkiego/ Y Krotowřkie Leřczyce/ wřpomnię y Swierřkiego. *BielSat* H.

b. *Nie postąpić według czyichř zaleceń, nie zachowáć, nie zastosowáć się [kogo, czego; w tym: po przeczeniu (6)] (15) :* A wielkiem pochleptřwem/ przywiodłá go ktemu/ áby řie řam wřobie kochał przepomniawřly bogá *RejPs* 53; Snadz bychmy to wřdy byli winnie ćierpieli/ bychmy byli przepomniawřly ymienia twego vćiekli řie do inych bogow *RejPs* 66v, 182; Též řwey czřy

przepomniawłzy czos tey ńnadz mała miał [...] Targnąłes fie na moy ńtan *RejFóz* H; *LubPs* aa6, bb4; OBącz vtrapienie moie á wyrwi mię/ boćiem nieprzepomniął zakonu twego. *BibRadz Ps* 118/153; pan Márgrabiá Brándeburłki mowi zá powinowátością kthorą ma z Krolem Polłkim cupiditate łuccellionis/ przepomniawłzy przyłięgi łwey/ ktorą fie obowiązał rozmńázác páńłtwo Rzelkie *BielKron* [3322]v; *GrzegRóżn* G, Gv; Ołtrzegay łię ábjł nieprzepomniął Iehowy Bogá twego/ ábo żebył niepilnował przykazań iego *BudBib Deut* 8/11; bo przepomnieli słow twych łprzećiwnicy moi. *BudBib Ps* 118/139; *ArtKanc* Q8v; lecz łepięy z łiebie otrząłńawłzy Kał łtary/ włtác/ w nim nie trwác/ cnoty przepomniawłzy. *GosłCast* 26; [i rołkazanie ono Chriłtułowo/ To czyńcie na pamiątkę moie/ tak mała ważá/ albo doczyłta przepomnieć go chcą *UstKościel* 123v; *TestZygmAug* 38].

Zwrot: »przepominając przepomnieć« (1): Bo będzie (to) iełli przepominájąc przepomniłz [si *obliviscendo oblitus fueris*] Iehowy Bogá twe⁸⁰ á poydzielz zá Bogámi obcemi *BudBib Deut* 8/19.

c. Nie uczynić czegoł [w tym: z przeczeniem (1)] (6) :

przepomnieć czego (2): Aza przepomniął zmiłowania Bog/ á zátrzymá w gniewie łitości łwoie? *BudBib Ps* 76/10; Ani łye nam ták łkápie o nieprzebránéy dobroći páńłkiéy/ y łálce przeciw rodzáiowi ludzkiému rozumieć godzi/ żeby przepomniawłzy dobrá/ y pożytku náłzého/ łámę tylko chwáłę łwá ná myłłi mieć miał *KochWr* 23.

cum inf (4): Ałye ysz yednemv myałthv naymyá Capvrło przepomnyal poszel łyłtha włzyancz, bandzye náłł połzel theras proszyl aby [...] *LibLeg* 7/10; Też piłzełz/ iż teraz krzćiłz po krzełćiáńłku/ coś pezcd [!] tym czyłł po Papielku. Dla ćię Bogá prołzē/ ielłił łye ty był krzćił v nas? czyłim ćię byli krzćić przepomnieli? *OrzList* b; *Oczko* 17v; Przepomniálem powiedziećci domá. Gdym przyiechał do miáłtá, podkałem łię w drodze, Z foremny m báłámutem, y łprawcá iákimłi. *CiekPotr* 85; [*CorfusDocum* 1564 nr 129; Nie przepomniął w mowie łwey ielzće włpomnieć tego/ Iáko nieprzyáćiele Bog iego [*Zygmunta III*] pogromił *ZbyłDroga* F3].

d. Zostawić coś gdzieł przez zapomnienie [czego] (2) : Tráfiło fie raz/ że [król] łiadáiąc iuż zá łtół/ przepomniął ich [*pierscieni*] v tego/ komu ie był podał/ á ten téż nieprzypomniął. *KochAp* 10; Tákżem też y raz łmutná vmrzeć vmyłłiá. Miecż ten coś go przepomniął/ wnet tę łkończy trwogę/ Telknicie mię pozbáwi. *PudłDydo* B5.

e. O Bogu wobec człowieka [w tym: z przeczeniem (8)] (16) :

α. Przestać udzielać łaski [kogo] (8) : Acz trudno Boga w Jego sprawach winić – Boć snác nie umie nigdy nic źle czyńić – Już niecháj raczy tam sobie tego mieć A nas tu drugich jednak nie przepomnieć *RejŁas w.* 66; Iż Pan dla záłłubienya łwe⁸⁰ nigdy nie przepomni łwoich wiernych. *LubPs* Z4v marg, C3; Tego ná włzem pilniúią iák [*Bóg*] rołkazác raczył/ Przetoż ich dla tey cnoty przepomnieć nie raczył *PaprPan* O3v; Boże/ który łług nigdy nieprzepomniłz łwoich/ Wyrwi mię z rąk okrutnych nieprzyáćiół moich *KochPs* 85, 200; *ZawJeft* 11; Włkrzeł y w nas łercá/ dla imieniá twego/ Ielłi przepomnieć niechcelz łudu łwego. Wyćiągni rękę/ wyłvobodz łwe Pánie/ Co k tobie z płáczem pułzczáią wołánie *GrabowSet* E4.

β. Przebaczyć, odpułćić [czego] (8) : Iuż ná ten czás náłz pánie rácz miłłóćiwye przepomnieć piwłłých wyłłępkow náłłých/ á ogárnác nas rácz miłłóćierdziem przyrodzonem twoiem *RejPs* 118v, 118, 119, 119v; iż gdy fie z wierną prołbą vciecże ku Pánu/ iż pęcłuchno przepomni káżdego ńnadz

nacieżłzego grzechu iego. *LubPs* L3v; Wípomniawłzy że człowiek/ wípomni [*Panie*] y krewkości/ A w tym głupłtwo odpuść/ y przepomni złości. *GrabowSet* C3; Bog moy łam nie przepomni rozłania krwi moiey/ A niech dla mnie nie karze niewdzięczności twoiey. *CzahTr* I2v.

W charakterystycznych połączeniach: przepomnieć grzechu, występów (3), złości (2).

Szereg: »przepomnieć ani przepuścić« (1): A ták z dawná zówždy á od wieków w wielkiew nienawiści á w wielkim obmierzeniu był ten łprołny grzech v Páná tego. A nigdy przepomnieć ani przepuścić żadnemu tego niechciało Bołtwo łwięthe iego. *RejPos* 200.

Synonimy: zapomnieć; a. opuścić, pominąć; d. zostawić; e.β. darować, odpuścić, przebaczyć, przepuścić.

Formacje współrdzenne cf MNIMAC.

Cf PRZEPOMNIONY